Lietas Nr. A420362714
Lietas arhīva Nr. A42-00894-15/14

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2015.gada 6.novembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese Līga Hāzenfuse,

piedaloties pieteicējas SIA „/nosaukums A/" pārstāvjiem /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/,
atbildētāja – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvjiem /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „/nosaukums A/" pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 15.augusta lēmuma Nr.22.8/L-20448 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID vai atbildētājs) Nodokļu kontroles pārvalde no 2013.gada 22.jūlija līdz 15.novembrim veica SIA „/nosaukums A/" pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) auditu par 2011.gada janvāri – 2013.gada jūliju un uzņēmumu ienākuma nodokļa (turpmāk – UIN) auditu par 2011. un 2012.gadu.

Ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu pirmās audita daļas galvenās nodokļu inspektores 2013.gada 15.novembra lēmumu Nr.23.7/L-1224 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) (*lietas 1.sējuma 13.lapa*) SIA „/nosaukums A/":

1) papildu nomaksai budžetā aprēķināts PVN 41 419,58 Ls, soda nauda 24 851,75 Ls, nokavējuma nauda 11 486,08 Ls, UIN 33 588 Ls, soda nauda 20 152,8 Ls un nokavējuma nauda 7221,42 Ls;

2) samazināts no budžeta atmaksājamais PVN par 14 896,53 Ls un saistībā ar to aprēķināta soda nauda 8937,92 Ls.

Vienlaikus minētajā lēmumā norādīts, ka SIA „/nosaukums A/" ir izdarījusi atkārtotu nodokļu pārkāpumu, tāpēc PVN soda naudas apmērs 33 789,67 Ls (24 851,75 Ls + 8937,92 Ls) un UIN soda naudas apmērs 20 152,8 Ls noteikts, piemērojot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.^{4} panta pirmo daļu.

SIA „/nosaukums A/" minēto lēmumu apstrīdēja (*lietas 1.sējuma 51. – 56.lapa*).

Ar VID 2014.gada 15.augusta lēmumu Nr.22.8/L-20448 (turpmāk arī – Lēmums) atstāts negrozīts Sākotnējais lēmums (*lietas 1.sējuma 57. – 87.lapa*).

Lēmumā konstatēts, ka SIA „/nosaukums A/" nav ievērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta, Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92.panta pirmās daļas 1.punkta, likuma „Par grāmatvedību" 2., 7.panta, Gada pārskatu likuma 22.panta pirmās daļas nosacījumus.

Lēmumā secināts, ka VID rīcībā esošo pierādījumu kopums liecina, ka SIA „/nosaukums A/" zināja, ka, iegrāmatojot grāmatvedības uzskaitē un deklarējot darījumus ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums G/, piedalās ar PVN un UIN krāpšanu saistītās darbībās.

[2] 2014.gada 11.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas SIA „/nosaukums A/" pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Lēmums pieņemts, pārkāpjot likumā noteikto procesuālo kārtību un termiņu.

[2.2] VID apstrīd tikai pieteicējas darījumu partneru spēju tiesiskiem līdzekļiem un ar tiesiskā ceļā iegūtiem valsts iestāžu uzturētās datu bāzēs reģistrētiem resursiem nodrošināt attiecīgo pakalpojumu sniegšanu un būvdarbos izmantoto materiālu piegādes.

[2.3] Izvēloties sadarbības partnerus, pieteicēja pārbauda, vai tie ir reģistrēti LR Uzņēmumu reģistrā kā komersanti, vai tie ir reģistrēti VID ar PVN apliekamo personu reģistrā un vai VID nav apturējis šo uzņēmumu saimniecisko darbību. Citus tiesiskus līdzekļus spēkā esošie tiesību akti neparedz.

Visi pieteicējas darījumu partneri, ar kuriem veiktos darījumus VID apstrīdējis, bija reģistrēti LR Uzņēmumu reģistrā kā komersanti, VID – ar PVN apliekamās personas, VID nebija apturējis šo uzņēmumu saimniecisko darbību.

[2.4] VID nav sniedzis tiesiskus pierādījumus apstrīdēto darījumu faktiskai neesamībai. VID pieņēmumi nevar tikt vērtēti kā tiesiski pierādījumi.

Lēmums ir pretrunā Administratīvā procesa likuma 9., 10. un 15.panta ceturtajai daļai.

[2.5] Audita laikā netika konstatēts neviens no priekšnosacījumiem, kas liegtu pieteicējai PVN priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, par to nav arī sniegti nekādi pierādījumi. Apstrīdētie darījumi bija nepieciešami pieteicējas saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

[2.6] VID nav vērtējis, vai kāds no pieteicējas apakšuzņēmējiem un to sadarbības partneriem varētu būt negodprātīgs. VID neko nav darījis, lai izsekotu darījumu notikšanas pareizai secībai un naudas kustībai banku kontos.
[2.7] Pieteicēja atsaucas uz Augstākās tiesas un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru.

[3] 2014.gada 3.oktobrī tiesā saņemts VID paskaidrojums par pieteikumu (*lietas 3.sējuma 2. – 5.lapa*). VID pieteikumu neatzīst, uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[4] Pieteicējas pārstāvji tiesas sēdē pieteikumu uzturēja. Norādīja, ka pieteicēja nekad nav slēgusi darījumus ar fiktīviem darījumu partneriem, apstrīdētie darījumi faktiski ir notikuši. Paskaidroja, ka liecinieku liecības apliecina apšaubīto darījumu faktisko esamību, savukārt VID Lēmums pamatots tikai ar aizdomām un netiešiem pierādījumiem.

[5] Atbildētāja pārstāvji tiesas sēdē pieteikumu neatzina un uzturēja Lēmumā un paskaidrojumā minētos argumentus. Papildus paskaidroja, ka lietā ir savākti pietiekoši pierādījumi, kas pierāda, ka strīdus darījumi noformēti formāli. Norādīja, ka liecinieku liecības nepierāda, ka darījumi faktiski notikuši, liecības ir bijušas vispārīgas un nekonkrētas. Uzsvērara, ka pieteicēja zināja, ka ir iesaistīta fiktīvos darījumos, fiktīvo darījumu ķēdi sasaista /pers. K/ un /pers. L/.

[6] Tiesas sēdē tika nopratināti liecinieki /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. L/, /pers. K/. Liecinieku/pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/ nopratināšana tiesas sēdē nebija iespējama.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, tiesas sēdē procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatotību un liecinieku liecības, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[8] Pieteicējas ieskatā, pieņemot Lēmumu, netika ievērots Administratīvā procesa likumā noteiktais termiņš – tas netika pieņemts laikā, kas nepārsniedz četrus mēnešus no iesnieguma saņemšanas. Sākotnējais lēmums tika pārsūdzēts 3013.gada 13.decembrī, bet Lēmums parakstīts un pieteicējai nosūtīts 2014.gada 15.augustā.
Tiesa konstatē, ka saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 37.panta ceturto daļu VID izskata iesniegumu un pieņem lēmumu viena mēneša laikā. Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors to var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no apstrīdēšanas iesnieguma saņemšanas dienas.
Pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu VID iesniegusi 2013.gada13.decembrī. Tādējādi apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas termiņš konkrētajā gadījumā bija 2014.gada 13.janvāris. Ar VID ģenerāldirektores /pers. V/ 2013.gada 9.aprīļa lēmumu Nr.22.9/L-9636 pagarināts SIA /Nosaukums H/ sūdzības izskatīšanas termiņš. Tādējādi, kā to pamatoti norāda pieteicēja, Lēmums par apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanu bija jāpieņem līdz 2013.gada 12.jūlijam.
Savukārt Lēmums pieņemts 2013.gada 18.jūlijā, t.i., par četrām dienām pārkāpjot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 37.panta ceturtajā daļā noteikto termiņu. Tādējādi apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas termiņa nokavējums ir atzīstams par procesuālu pārkāpumu.
Tomēr procesuālo tiesību normu pārkāpums ir jāvērtē atkarībā no tā ietekmes uz galīgo lēmumu, tas ir, jānoskaidro minētā procesuālā pārkāpuma ietekme uz administratīvā akta saturu. Attiecībā uz privātpersonu procesuālais pārkāpums kļūst tiesiski nozīmīgs tikai tad, ja tas ietekmēja vai varēja ietekmēt administratīvā akta saturu *(sal. Senāta sprieduma lietā Nr.SKA-386/2006 7. un 8.punkts)*.
Ja augstāka iestāde uz administratīvā akta apstrīdēšanas iesniegumu noteiktajā termiņā nereaģē, uzskatāms, ka persona ir ievērojusi lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtību un tai atbilstoši Administratīvā procesa likuma 188.panta piektajai daļai viena gada laikā ir tiesības vērsties tiesā ar pieteikumu. Ja augstāka iestāde noteiktā termiņā nav reaģējusi (respektīvi, nav izskatījusi personas iesniegumu), atzīstams, ka valsts pārvalde ir atteikusies no iespējas labot savas kļūdas, savukārt persona no savas puses ir izdarījusi visu iespējamo, lai lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtība tiktu izmantota.
Tādējādi apstrīdēšanas iesnieguma neizskatīšana noteiktajā termiņā pati par sevi nepadara administratīvo aktu par spēkā neesošu vai prettiesisku. Apstāklis, ka iestāde nepamatoti ir kavējusies ar lēmuma pieņemšanu, var tikt vērtēts vienīgi no aspekta, vai tādējādi pieteicējai ir pieņemts nelabvēlīgāks lēmums, kāds tas varētu būt, pieņemot to noteiktā termiņā.
Konkrētajos apstākļos tiesa nekonstatē, ka minētais procesuālais pārkāpums būtu ietekmējis Lēmuma saturu. Tāpēc šā iemesla dēļ Lēmums nav atzīstams par prettiesisku.

[9] No Eiropas Savienības Tiesas judikatūras atziņām izriet, ka VID nevar liegt nodokļu maksātājam tiesības atskaitīt no pievienotās vērtības nodokļa summas, kas viņam jāmaksā, nodokli, kas ir maksājams vai ir samaksāts par viņam sniegtiem pakalpojumiem, pamatojot ar to, ka šiem pakalpojumiem atbilstošā rēķina izsniedzējs vai viens no viņa piegādātājiem ir veicis prettiesiskas darbības bez objektīviem pierādījumiem, kas liecinātu par to, ka attiecīgais nodokļu maksātājs zināja vai viņam bija jāzina, ka darījums, kas pamato tiesības uz atskaitīšanu, bija saistīts ar šī rēķina izsniedzēja izdarītu krāpšanu vai kāda cita tirgus dalībnieka piegādes augšupējā ķēdē izdarītu krāpšanu. Atteikumu izmantot priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības nodokļu administrācija nevar pamatot vienīgi ar nodokļu maksātāja darījuma partnera nelikumīgo vai fiktīvo darbību raksturu, jo tieši dienestam ir pienākums veikt nepieciešamās pārbaudes pie nodokļu maksātājiem (*sk. Eiropas Savienības Tiesas2012.gada 21.jūnija sprieduma apvienotajā lietā Nr.C-80/11 un C-142/11 Mahageben 62.punktu*).
Rēķina saņēmēja novērtējums ir izšķirošs, lai atzītu, ka priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības liegtas pamatoti darījumā, kas faktiski noticis, bet ne ar rēķinā norādīto personu (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 7.maija sprieduma lietā Nr.SKA-14/2013 14.punktu*).
Tātad, konstatējot, ka preces vai pakalpojumi ir saņemti, bet rēķina izsniedzējs ir veicis prettiesiskas darbības vai ir fiktīvs uzņēmums, ir jāpārliecinās, ka pieteicēja zināja vai tai bija jāzina, ka tās darījumi ir saistīti ar PVN krāpšanu.
Lai liegtu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, ir jākonstatē viens no šādiem apstākļiem: 1) darījums faktiski nemaz nav noticis (preces reāli nav piegādātas vispār, noformēti ir tikai dokumenti), 2) pieteicēja pati iesaistījusies darījumā ar fiktīvo uzņēmumu, līdz ar to nodokļu sistēmas ļaunprātīgā izmantošanā, 3) pieteicēja ir bijusi informēta, ka tiek iesaistīta darījumā ar fiktīvo uzņēmumu. Pierādījumus par to, ka ar lielu ticamību pastāv kāds no minētajiem apstākļiem, jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, bet tos jāatspēko pieteicējam *(Augstākās tiesas 2013.gada 10.septembra sprieduma lietā SKA – 12/2013 12.punkts)*.

[10] Pieteicēja auditējamajā periodā grāmatvedības uzskaitē un pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju priekšnodoklī uzrādījusi preču un

pakalpojumu saņemšanu no uzņēmējsabiedrībām SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums G/.

VID Lēmumā apstrīdējis pieteicējas darījumu faktisko esamību ar minētajiem darījumu partneriem un ierobežojis pieteicējas tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus par šiem darījumiem. Tādējādi tiesai ir jāpārbauda, vai VID ir pamatoti apšaubījis to, ka pieteicējas darījumi ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums G/ faktiski nav notikuši.

[11] Lai arī lietā nav strīda, ka pieteicēja VID ir iesniegusi dokumentus, kas formāli apliecina tās darījumus ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums G/, fakts, ka dokumenti formāli ir noformēti atbilstoši normatīvajām prasībām, ir tikai viens no pierādījumiem, kas apstiprina darījuma esamību. Pierādījumu novērtēšanas principus ietver Administratīvā procesa likuma 154.pants, proti, tiesai pierādījumi ir jānovērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem. Nekādiem pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka, kas saistītu tiesu. Turklāt pierādījumi ir jāvērtē to kopumā *(Augstākās tiesas 2010.gada 8.jūlija lēmums lietā SKA-706/2010)*.

[12] Tiesa vērtē pieteicējas deklarētos darījumus ar SIA /Nosaukums B/.

Darījumu ar SIA /Nosaukums B/ apliecināšanai iesniegts 2011.gada 21.jūnija līgums Nr.L 01-21/06/11 (*lietas 1.sējuma 88. – 90.lapa*), saskaņā ar kuru SIA „/nosaukums A/" (pasūtītājs) uzdod, bet SIA /Nosaukums B/ (darbuzņēmējs) saskaņā ar līguma pielikumiem – tāmēm apņemas izpildīt celtniecības darbus objektā „Ādas un seksuāli transmisīvo slimību klīniskais centrs" /adrese/ (ārstu kabinetu ārsienas nomaiņa, stacionāra ēkas renovācijas darbi), 2011.gada 21.jūlija vienošanās Nr.1 (*lietas 1.sējuma 92.lapa*) pie 2011.gada 21.jūnija līguma Nr.L 01-21/06/11 par demontāžas darbiem objektā Rīgas 49.vidusskolas teritorijā, 2011.gada 17.augusta līgums Nr.L 01-17/08/11 *(lietas 1.sējuma 94. – 96.lapa)* par celtniecības darbiem objektos „Sporta laukums Rīgas 49.vidusskolas teritorijā, /adrese/, Rīgas 34.vidusskolas ēkas izlases veida renovācija un pirmsskolas izglītības iestādes – žogu nomaiņa", tāme, koptāme (*lietas 1.sējuma 91.lapa, 97.lapa*), SIA /Nosaukums B/ vārdā 2011.gada augustā, septembrī izrakstītie rēķini (4 gab.) (*lietas 2.sējuma 60. – 66.lapa*) par celtniecības darbiem minētajos objektos (kopā darījumu vērtība 100 900,03 Ls, PVN 22 198 Ls), tiem pievienotie akti par darbu pieņemšanu.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, VID konstatētos faktus, kā arī uzklausot liecinieces – SIA /Nosaukums B/ bijušās amatpersonas /pers. M/ liecību tiesas sēdē, tiesa secina, ka VID pamatoti ir apšaubījis pieteicējas darījumu partnera SIA /Nosaukums B/ iesaisti celtniecības darbos, savukārt pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas atspēkotu VID izdarītos secinājumus.

[12.1] Par norādītajiem darījumiem noformētos dokumentus SIA /Nosaukums B/ vārdā atbilstoši paraksta atšifrējumam parakstījusi valdes locekle /pers. M/ (pilnvaru termiņš no 2010.gada 24.augusta līdz 2012.gada 11.jūlijam). Lietai pievienots /pers. M/ paskaidrojums VID, kurā apliecināts, ka uzņēmums nodarbojas ar starpniecības pakalpojumu sniegšanu celtniecības jomā. Paskaidrojumā /pers. M/ norādījusi, ka uzņēmumā bija trīs darbinieki - /pers. K/, kas veic grāmatvedības uzskaiti, /pers. AA/, /pers. AB/, kuri aizpildīja līgumus, aktus, tāmes. Paskaidroja, ka darījumu partnerus meklējot pati. Norādīja, ka preces un pakalpojumus iepērk no SIA /Nosaukums I/, minētais uzņēmums SIA /Nosaukums B/ nodrošina ar celtniecības pakalpojumiem un celtniecības materiāliem *(lietas 3.sējuma 67. – 74.lapa)*. Tātad no /pers. M/ paskaidrojuma satura izriet, ka SIA /Nosaukums B/ pati ar savu darbaspēku celtniecības darbus neveic, tās galvenais darbības veids ir starpniecības pakalpojumi celtniecības jomā, ko vienmēr nodrošina SIA /Nosaukums I/.

2013.gada 24.septembrī /pers. M/ sniegusi notariāli apliecinātu liecību, kurā apliecina, ka laikā no 2010.gada 24.oktobra līdz 2012.gada 11.jūlijam SIA /Nosaukums B/ vārdā veica saimniecisko darbību, pirka un pārdeva preces un pakalpojumus. Ar SIA „/nosaukums A/" noslēgti līgumi par celtniecības darbiem, SIA /Nosaukums B/ pakalpojumu sniegšanu nodrošināja ar savu un piesaistītu darbaspēku un materiāli tehnisko nodrošinājumu *(lietas 3.sējuma 75. – 76.lapa)*. Tātad konstatējams, ka notariāli apliecinātajā liecībā norādītie fakti atšķiras no paskaidrojumā VID sniegtās informācijas, proti – paskaidrojumā VID norādīts, ka uzņēmums nodarbojas tikai ar starpniecības pakalpojumu sniegšanu, no paskaidrojuma satura izriet, ka SIA /Nosaukums B/ nav darbaspēka celtniecības darbu veikšanai, uzņēmumam nav arī materiāli tehniskie līdzekļi celtniecības darbu veikšanai, savukārt notariāli apliecinātajā liecībā /pers. M/ jau paskaidro, ka SIA /Nosaukums B/ arī ir pirkusi un pārdevusi preces, bet pakalpojumu sniegšanu nodrošinājusi gan savu, gan darbaspēku un materiāli tehnisko nodrošinājumu.

Tā kā no /pers. M/ paskaidrojuma VID un notariāli apliecinātā paskaidrojuma nebija iespējams gūt skaidru priekšstatu par darījumu faktiskajiem apstākļiem, kā arī /pers. M/ faktu izklāsts ikreiz bija atšķirīgs, /pers. M/ izskatāmajā lietā tika piešķirts liecinieces statuss un viņa tika nopratināta tiesas sēdē. 2015.gada 6.jūlija tiesas sēdē *(lietas 4.sējuma 37. – 40.lapa)* /pers. M/ liecināja, ka viņas vadītais uzņēmums nodarbojās ar starpniecības pakalpojumu sniegšanu būvniecības jomā, uzņēmums pats saviem spēkiem būvniecības pakalpojumus neveica. Uz tiesas jautājumu, kāpēc paskaidrojumā VID un notariāli apliecinātajā paskaidrojumā sniegtā informācija atšķiras, atbildēt nespēja.

/pers. M/ apliecināja, ka darījumu partnerus meklējusi internetā, bet visus darbus, tajā skaitā arī celtniecības darbus SIA „/nosaukums A/" objektos, veica SIA /Nosaukums I/. /pers. M/ sadarbojusies ar šā uzņēmuma amatpersonu /pers. U/. Paskaidroja, ka tāmes pārsvarā taisīja SIA /Nosaukums I/, bet atsevišķos gadījumos pasūtītājs, savukārt līgumus gatavoja gan pasūtītājs, gan pati. Tādējādi tiesas sēdē sniegtā liecība atšķiras no paskaidrojumā VID sniegtās informācijas, jo paskaidrojumā VID /pers. M/ norādīja, ka tāmes, līgumus un aktus aizpildīja SIA /Nosaukums B/ darbinieki.

Lai gan /pers. M/ liecināja, ka darbus SIA „/nosaukums A/" objektos veica SIA /Nosaukums I/, darbu veicējus identificēt nespēja, kā arī nespēja paskaidrot, vai darbus ir veikusi SIA /Nosaukums I/ vai tās piesaistītie apakšuzņēmēji. Tāpat /pers. M/ nespēja paskaidrot darījumu detaļas – piemēram, nespēja paskaidrot, kāpēc tāmēs nav norādīti demontāžas darbi, neorientējās nosaukumos, kas norādīti tāmēs, neorientējās darbu izmaksās. /pers. M/ liecināja, ka ne pirms darbu uzsākšanas, ne pēc darbu pabeigšanas uz objektiem nav gājusi, objektu stāvokli pirms darbu veikšanas un pēc nav pārbaudījusi. Liecināja, ka stāvokli objektos pārbaudījis pasūtītājs SIA „/nosaukums A/".

Izvērtējot /pers. M/ rakstveidā sniegto informāciju kopsakarā ar liecībām tiesas sēdē, secināms, ka /pers. M/ saistība ar uzņēmumu SIA /Nosaukums B/, kā arī strīdus darījumiem ir stipri attālināta. Apstāklis, ka no celtniecības darbiem /pers. M/ neko nesaprot, nekad nav bijusi objektos, nav tos novērtējusi, nespēj paskaidrot, kā veidojušās darbu izmaksas, kā arī nespēj paskaidrot, kas strīdus objektos ir bijis faktiskais darbu veicējs, liecina par viņas un SIA /Nosaukums B/ formālu iesaisti apstrīdētajos darījumos. Savukārt paskaidrojumos VID, notariāli apliecinātajā paskaidrojumā un liecībās tiesas sēdē identificētās pretrunas liecina par to, ka viņas atspoguļotais faktu izklāsts nav patiess.

[12.2] Tiesas sēdē kā lieciniece tika nopratināta SIA /Nosaukums B/ grāmatvede /pers. K/ *(lietas 4.sējuma 91.lapa otra puse – 95.lapa)*. /pers. K/ liecināja, ka darbojusies kā grāmatvede SIA /Nosaukums B/, kā arī vēl divos pieteicējas darījumu partneru uzņēmumos – SIA /Nosaukums C/ un SIA /Nosaukums F/. Par SIA /Nosaukums B/ grāmatvedi kļuvusi, pateicoties personiskai pazīšanās ar /pers. M/, ar ko arī šobrīd tiek uzturēti cieši kontakti. /pers. K/ liecināja, ka strādājusi mājās, bieži tikusies ar /pers. M/, kura /pers. K/ nodevusi jau sagatavotus rēķinus. /pers. K/ rēķini bija jāievada sistēmā. Reizi mēnesī tika ievadīti bankas izraksti. /pers. K/ liecināja, ka pēc rēķinu satura sapratusi, ka SIA /Nosaukums B/ sniedz ar celtniecību saistītus

pakalpojumus, ko iepērk no citiem uzņēmumiem. Objektos nekad nav bijusi, SIA /Nosaukums B/ sadarbības partnerus nosaukt nespēja.

Tātad arī no /pers. K/ liecībām nav iespējams identificēt strīdus objektos apšaubīto darbu veicējus, jo /pers. K/ celtniecības objektos nav bijusi, bet strādājusi tikai ar iepriekš aizpildītiem dokumentiem. Savukārt /pers. K/ ciešā pazīšanās ar /pers. M/, kā arī darbība SIA /Nosaukums C/ un SIA /Nosaukums F/, kuru spējas reāli veikt darbus arī ir apšaubītas, liecina par pieteicējas un minēto uzņēmumu savstarpējo saistību.

[12.3] Neskatoties uz minēto, auditā tika vērtēta SIA /Nosaukums B/ deklarētā darījuma partnera SIA /Nosaukums I/ spēja sniegt celtniecības pakalpojumus.

Atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA /Nosaukums I/ 2011.gada augustā, septembrī un oktobrī kā vienīgo darba ņēmēju VID deklarējusi amatpersonu /pers. U/ (pilnvaru termiņš no 2010.gada 3.septembra), saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas sniegto informāciju SIA /Nosaukums I/ īpašumā vai turējumā nav reģistrēti transportlīdzekļi. Līdz ar to ir secināms, ka SIA /Nosaukums I/ rīcībā nav bijis darbaspēks un nav bijuši materiāltehniskie resursi šāda veida pakalpojumu sniegšanai.

Lietā atrodas SIA /Nosaukums I/ valdes locekļa /pers. U/ 2011.gada 23.maijā un 30.maijā sniegtie paskaidrojumi *(lietas 3.sējuma 78. – 83.lapa),* kuros /pers. U/ norāda, ka SIA /Nosaukums I/ nodarbojas ar starpniecības pakalpojumu sniegšanu būvniecības sfērā. Tātad secināms, ka arī SIA /Nosaukums I/ nav sniegusi attaisnojuma dokumentos atspoguļotos celtniecības darbus. Vienlaikus /pers. U/ nav identificējis reālos darbu veicējus. Šādu informāciju tiesai neizdevās noskaidrot arī tiesas sēdē, jo liecību sniegšanai tiesā /pers. U/ neieradās.

[12.4] Tā kā ne pieteicēja, ne tās darījumu partnera SIA /Nosaukums B/ amatpersona, ne tās darījumu partnera SIA /Nosaukums I/ amatpersona /pers. U/ nespēja identificēt strīdus darbu veicējus, bet SIA /Nosaukums I/ 2011.gada augusta un septembra PVN deklarācijās kā iespējamo darījumu partneri deklarēja un priekšnodokļa atskaitījumus veica saskaņā ar SIA /Nosaukums J/ vārdā noformētajiem rēķiniem, 2011.gada oktobrī – saskaņā ar SIA /Nosaukums K/ vārdā noformētajiem rēķiniem, VID pamatoti veica arī minēto darījumu partneru spēju sniegt celtniecības pakalpojumus. Tomēr turpmāk uzskaitītie fakti liecina, ka arī šie SIA /Nosaukums I/ piesaistītie apakšuzņēmumi nav bijuši faktiskie apdares darbu izpildītāji šā sprieduma [12] punktā norādītajos objektos.

Proti, saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju SIA /Nosaukums J/ vienīgais darba ņēmējs ir Krievijas Federācijas pilsonis /pers. AF/ (pilnvaru termiņš no 2011.gada 11.aprīļa). Uzņēmums nav iesniedzis 2011.gada pārskatu, SIA /Nosaukums J/ nav reģistrēta Būvkomersantu reģistrā, SIA /Nosaukums J/ īpašumā vai turējumā transportlīdzekļi nav reģistrēti. Tādējādi secināms, ka SIA /Nosaukums J/ rīcībā nav materiāltehnisko resursu pakalpojumu sniegšanai, kas liecina par to, ka SIA /Nosaukums J/ darījumā ir iesaistīta formāli. Minēto secinājumu apstiprina Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes informācija, ka SIA /Nosaukums J/ amatpersonai – Krievijas Federācijas pilsonim /pers. AF/ nav izsniegta darba un uzturēšanās atļauja, kā arī nav konstatēts, ka minētās personas būtu šķērsojušas Latvijas Republikas robežu *(lietas 3.sējuma 83.lapa).*

Savukārt SIA /Nosaukums K/ 2011.gada oktobrī kā vienīgo darba ņēmēju VID deklarējusi amatpersonu – Kazahstānas Republikas pilsoni /pers. AI/ (pilnvaru termiņš no 2011.gada 29.jūlija). Arī SIA /Nosaukums K/ nav iesniegusi 2011.gada pārskatu, SIA /Nosaukums K/ nav reģistrēta Būvkomersantu reģistrā. Saskaņā ar CSDD informāciju SIA /Nosaukums K/ īpašumā vai turējumā transportlīdzekļi nav reģistrēti, kas liecina, ka tās rīcībā nav materiāltehnisko resursu pakalpojumu sniegšanai.

Atbilstoši Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegtajai informācijai SIA /Nosaukums K/ amatpersonai Kazahstānas Republikas pilsonim /pers. AI/ nav izsniegta darba un uzturēšanās atļauja, kā arī nav konstatēts, ka minētās personas būtu šķērsojušas Latvijas Republikas robežu.

Tā kā lietā konstatētie fakti pierāda, ka SIA /Nosaukums J/ un SIA /Nosaukums K/ nevarēja sniegt attiecīgos celtniecības darbus, tos nav veikusi arī SIA /Nosaukums I/, jo darījumā tika iesaistīta tikai kā starpnieks, tad attiecīgi arī SIA /Nosaukums B/ nav identificējama kā pakalpojumu sniedzēja. Līdz ar to SIA „/nosaukums A/" nevarēja norādītos pakalpojumus saņemt no SIA /Nosaukums B/. Tādējādi secināms, ka dokumenti, kas noformēti starp pieteicēju, SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums I/, satur nepatiesu informāciju. Lietā ir pierādīts, ka ne SIA /Nosaukums B/, ne SIA /Nosaukums I/, ne tālākie darījumu ķēdē iesaistītie uzņēmumi nevarēja veikt darījumus – sniegt apstrīdētos celtniecības pakalpojumus.

[13] Tiesa vērtē pieteicējas deklarētos darījumus ar SIA /Nosaukums C/.

Darījumu ar SIA /Nosaukums C/ apliecināšanai iesniegts 2011.gada 3.oktobra apakšuzņēmēja līgums Nr.L 01-03/10/11 (*lietas 1.sējuma 157. – 158.lapa*), saskaņā ar kuru SIA „/nosaukums A/" (pasūtītājs) pasūta, bet SIA /Nosaukums C/ (izpildītājs) saskaņā ar līguma pielikumiem – tāmēm apņemas izpildīt celtniecības darbus objektos „LU P.Stradiņa medicīnas koledžas mācību telpu ēkas ar viesnīcu pārejas būvniecības darbi un Rīgas 78.pirmsskolas izglītības iestādes teritorijas labiekārtošanas darbi", tāme Nr.1, izpildīto darbu pieņemšanas akts Nr.1, SIA /Nosaukums C/ vārdā izrakstītais 2011.gada 31.oktobra rēķins Nr.FOP 1110/01 (*lietas 2.sējuma 135.lapa*) (kopā darījumu vērtība 22 963,01 Ls, PVN 5051,86 Ls). Vērtējot SIA /Nosaukums C/ spēju izpildīt celtniecības darbus, tiesa konstatē turpmāk minēto.

[13.1] Lietai pievienota SIA /Nosaukums C/ valdes priekšsēdētāja /pers. N/ (pilnvaru termiņš no 2011.gada 21.februāra līdz 2012.gada 11.jūlijam) 2013.gada 27.septembra notariāli apliecināta liecība (*lietas 3.sējuma 95. – 96.lapa),* kurā /pers. N/ apliecina, ka laikā no 2011.gada 21.februāra līdz 2012.gada 11.jūlijam SIA /Nosaukums C/ vārdā veica saimniecisko darbību. Ar SIA „/nosaukums A/" tika noslēgti sadarbības līgumi par būvniecības darbiem, pakalpojumu izpilde tika nodrošināta, izmantojot pieejamos resursus, kā arī piesaistot SIA /Nosaukums I/.

Izvērtējot SIA /Nosaukums C/ bijušās amatpersonas /pers. N/ paskaidrojumu, secināms, ka tas ir vispārīgs, nekonkrēts un nesniedz objektīvu, pārbaudāmu informāciju par darījumu faktiskajiem apstākļiem. Lai gan /pers. N/ norādījis, ka uzņēmumam bija vairāki sadarbības partneri, nevienu no tiem nav nosaucis. /pers. N/ nav sniedzis informāciju par darījumu apstākļiem un to norisi.

Ņemot vērā minēto, tiesā tika uzklausīta /pers. N/ liecība *(lietas 4.sējuma 40.lapa otra puse – 42.lapa).* /pers. N/ liecināja, ka uzņēmums nodarbojas tikai ar starpniecības pakalpojumiem, bet darbus objektos veica galvenokārt apakšuzņēmējs SIA /Nosaukums I/. Tādējādi /pers. N/ liecinātais tiesas sēdē apgāž /pers. N/ notariāli apliecinātajā paskaidrojumā norādīto, ka darbu izpilde priekš SIA „/nosaukums A/" tika daļēji nodrošināta, izmantojot savus resursus. /pers. N/ liecība tiesas sēdē pierāda, ka SIA /Nosaukums C/ nav bijis faktiskais darbu veicējs strīdus objektos.

[13.2] Šādu faktu nespēja apliecināt arī SIA /Nosaukums C/ grāmatvede /pers. K/, kas liecināja, ka nevienā objektā nav bijusi, pienākumos ietilpa darbs ar jau iepriekš sagatavotiem dokumentiem.

[13.3] Atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA /Nosaukums C/ 2011.gada oktobrī deklarējusi četrus darba ņēmējus (/pers. N/, /pers. AP/, /pers. AR/ un /pers. K/). /pers. AR/ 2013.gada 2.septembrī elektroniski sniegusi atbildi *(lietas 3.sējuma 84.lapa)*, ka viņa nav bijusi SIA /Nosaukums C/ darbiniece un nezina, ar ko uzņēmums nodarbojas, kā arī nezina SIA /Nosaukums C/ amatpersonas.

Tādējādi secināms, ka SIA /Nosaukums C/ ne tikai nav bijis darbu veicējs strīdus objektos, bet tā amatpersona ir sniegusi nepatiesu informāciju.

[13.4] Lai arī SIA /Nosaukums C/ amatpersona liecināja, ka strīdus objektos pakalpojumus priekš pieteicējas ir sniedzis uzņēmums SIA /Nosaukums I/, kā arī atbilstoši VID konstatētajam SIA /Nosaukums C/ 2011.gada oktobra PVN deklarācijās kā iespējamo darījumu partneri deklarēja un priekšnodokļa atskaitījumus veica saskaņā ar SIA /Nosaukums I/ vārdā noformētajiem rēķiniem, pamatojoties uz šī sprieduma [9.3] punktā secināto, nav šaubu, ka ne SIA /Nosaukums I/, ne tās deklarētie darījumu partneri nav snieguši strīdus pakalpojumus SIA /Nosaukums C/. Līdz ar to arī SIA „/nosaukums A/" nevarēja norādītos pakalpojumus saņemt no SIA /Nosaukums C/. Tādējādi secināms, ka dokumenti, kas noformēti starp pieteicēju,

SIA /Nosaukums C/ un SIA /Nosaukums I/, satur nepatiesu informāciju, un minētie uzņēmumi ir iesaistīti fiktīvā darījumu ķēdē. Minēto uzņēmumu savstarpējo saistību pierāda arī tas, ka abiem ir viena un tā pati grāmatvede, kā arī abi atsaucas uz vienu un to pašu apakšuzņēmumu SIA /Nosaukums I/, kurš arī nav bijis faktisko darbu veicējs strīdus objektos.

[14] Tiesa vērtē pieteicējas deklarētos darījumus ar SIA /Nosaukums E/.

Darījumu ar SIA /Nosaukums E/ apliecināšanai iesniegtas sabiedrības vārdā 2011.gada septembrī – decembrī izrakstītās pavadzīmes (16 gab.) (*lietas 2.sējuma 76.lapa,78.lapa, 80.lapa, 83.lapa, 85.lapa, 87.lapa, 90.lapa, 92.lapa, 95.lapa, 97.lapa, 99.lapa, 102.lapa, 103.lapa, 105., 106.lapa, 109.lapa*) par celtniecības preču piegādi, 2011.gada 10.oktobra līgums Nr.L 01-10/10/11 (*lietas 1.sējuma 121. – 123.lapa*), saskaņā ar kuru SIA „/nosaukums A/" (pasūtītājs) pasūta, bet SIA /Nosaukums E/ (izpildītājs) saskaņā ar līguma pielikumiem – tāmēm apņemas izpildīt ārējās apdares un jumiķa darbus objektā „Pirmsskolas izglītības iestādes „Zīlīte" filiāle /adrese/", 2011.gada 12.decembra līgums Nr.L 01-12/12/11 (*lietas 1.sējuma 127. – 129.lapa*) par celtniecības darbiem objektā „LU mācību ēkas /adrese/ aktu zāles remonts un V stāva gaiteņa remonts LU dienesta viesnīcā /adrese/", tāme (*lietas 1.sējuma 124. – 126.lapa*), izpildīto darbu pieņemšanas akts Nr.1, SIA /Nosaukums E/ vārdā 2011.gada novembrī, decembrī izrakstītie rēķini (4 gab.) (*lietas 2.sējuma 121.lapa, 123.lapa, 125.lapa, 127.lapa*) par darbu veikšanu (kopā darījumu vērtība 75 035,84 Ls, PVN 16 507,87 Ls).

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus un VID konstatētos faktus, tiesa secina, ka VID pamatoti ir apšaubījis pieteicējas darījumu partnera /Nosaukums E/ iesaisti celtniecības darbos, savukārt pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas atspēkotu VID izdarītos secinājumus.

[14.1] Lietā atrodas SIA /Nosaukums E/ amatpersonas /pers. T/ (pilnvaru termiņš no 2011.gada 24.maija līdz 2012.gada 7.martam) 2011.gada 15.septembrī sniegtais paskaidrojums, kurā norādīts, ka SIA /Nosaukums E/ saimnieciskā darbība ir saistīta ar lietotu vieglo automašīnu tirdzniecību. Uzņēmumā tika nodarbināti divi darbinieki, klienti tika meklēti ar interneta starpniecību *(lietas 3.sējuma 86.lapa).* Tātad /pers. T/ paskaidrojumā VID norāda uz pavisam citu uzņēmuma saimnieciskās darbības veidu, kas nav saistīts ar SIA „/nosaukums A/" noformētajiem strīdus darījumiem (celtniecības darbu veikšana un celtniecības preču piegāde). No paskaidrojuma arī secināms, ka uzņēmuma rīcībā nebija darbaspēka celtniecības darbu veikšanai (arī atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA /Nosaukums E/ 2011.gada septembrī – decembrī deklarējusi divus darba ņēmējus (/pers. T/ un grāmatvedi /pers. AS/). Papildus minētajam VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums E/ valdes loceklim /pers. T/ nav izsniegti būvdarbu vadīšanai nepieciešamie sertifikāti, kā arī SIA /Nosaukums E/ PVN deklarācijā par 2011.gada 2.pusgadu nav deklarēta celtniecības pakalpojumu saņemšana (saimnieciskā darbība ir saistīta tikai ar lietotu automašīnu tirdzniecību). Līdz ar to nav šaubu, ka SIA /Nosaukums E/ nav bijis iepriekš uzskaitīto darbu faktiskais veicējs.

[14.2] Tā kā SIA /Nosaukums E/ nav bijis iepriekš uzskaitīto darbu faktiskais veicējs, pieteicējas pārstāvji nav spējuši identificēt uzņēmumus vai personas, kas reāli veikušas darbus objektos „Pirmsskolas izglītības iestādes „Zīlīte" filiāle /adrese/", objektā „LU mācību ēkas /adrese/, LU dienesta viesnīcā /adrese/", tad secināms, ka uzņēmuma rekvizīti ir izmantoti fiktīvu darījumu noformēšanai.

Minēto secinājumu apstiprina fakts, ka SIA /Nosaukums E/ amatpersona /pers. T/ pēc vairākkārtīgiem tiesas aicinājumiem tiesā liecību sniegšanai neieradās. Tiesas ieskatā šāda rīcība liecina par to, ka viņš nespēj sniegt detalizētu informāciju par darījumu faktiskajiem apstākļiem, vai nevēlas liecināt par veidu, kā tika noformēti darījumi starp pieteicēju un SIA /Nosaukums E/.

[15] Tiesa vērtē pieteicējas deklarētos darījumus ar SIA /Nosaukums F/.

Darījumu ar SIA /Nosaukums F/ apliecināšanai iesniegts 2011.gada 25.novembra līgums Nr.L01-25/11/11 (*lietas 1.sējuma 161. – 163.lapa*), saskaņā ar kuru SIA „/nosaukums A/" (pasūtītājs) pasūta, bet SIA /Nosaukums F/ (izpildītājs) saskaņā ar līguma pielikumiem – tāmēm apņemas izpildīt celtniecības darbus objektā „LU P.Stradiņa medicīnas koledžas mācību ēkas ar viesnīcu pārejas būvniecības darbi (jumtu remonts un siltināšana, sienu ierīkošana, pārseguma ierīkošana)", izpildīto darbu pieņemšanas akts Nr.1, SIA /Nosaukums F/ vārdā izrakstītais 2011.gada 15.decembra rēķins Nr.NOT-1/151211 (*lietas 2.sējuma 147.lapa*) (kopā darījuma vērtība 15 600,44 Ls, PVN 3432,1 Ls).

Vērtējot SIA /Nosaukums F/ spēju izpildīt celtniecības darbus, tiesa konstatē turpmāk minēto.

[15.1] SIA /Nosaukums F/ amatpersona /pers. R/ (pilnvaru termiņš no 2011.gada 31.augusta līdz 2013.gada 25.janvārim) 2012.gada 23.augusta paskaidrojumā VID norāda, ka SIA /Nosaukums F/ nodarbojas ar preču pirkšanu no /Nosaukums M/ un pārdošanu pircējiem, uzņēmumā ir pieci darbinieki, tos darbā pieņēmis /pers. AV/. Galvenais preču piegādātājs ir /Nosaukums M/. Visi norēķini par preci tiek veikti ar pārskaitījumu *(lietas 3.sējuma 88. – 89.lapa).* Tātad no /pers. R/ paskaidrojuma izriet, ka uzņēmumam ir cits saimnieciskās darbības veids, uzņēmums ar celtniecības darbu veikšanu nenodarbojas, kā arī uzņēmumam nav darbaspēka celtniecības darbu veikšanai.

Savukārt atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA /Nosaukums F/ 2011.gada decembrī deklarējusi divus darba ņēmējus (/pers. R/ un /pers. AV/), nav iesniegusi 2011.gada pārskatu, SIA /Nosaukums F/ īpašumā vai turējumā nav reģistrēti transportlīdzekļi. Līdz ar to SIA /Nosaukums F/ rīcībā nav bijuši materiāli tehniskie resursi celtniecības darbu veikšanai.

[15.2] Minēto faktu apstiprina SIA /Nosaukums F/ darbinieks /pers. AV/. Paskaidrojumā VID /pers. AV/ norādījis, ka viņa pienākums SIA /Nosaukums F/ bija elektroniski konsultēt celtniecības jautājumos. Darba pienākumus veica, izmantojot e - pasta starpniecību. Par SIA /Nosaukums F/ būvobjektiem un darījumu partneriem neko nezina. Uzņēmumu /Nosaukums M/ un tā pārstāvjus nepazīst *(lietas 3.sējuma 90. – 91.lapa).*

Tādējādi /pers. R/ un /pers. AV/ paskaidrojumi pierāda, ka uzņēmuma saimnieciskā darbība nav saistīta ar celtniecības darbu veikšanu, uzņēmums nav bijis faktisko celtniecības darbu veicējs LU P.Stradiņa medicīnas koledžas mācību ēkā.

[15.3] Tā kā pieteicējas darījumu partnera SIA /Nosaukums F/ amatpersona un darbinieks neapstiprina uzņēmuma iesaisti apstrīdēto celtniecības darbu veikšanā, savukārt pieteicēja nav spējusi identificēt strīdus darbu veicējus, bet SIA /Nosaukums F/ 2011.gada decembra PVN deklarācijā kā iespējamo darījumu partneri deklarējusi un priekšnodokļa atskaitījumus veikusi saskaņā ar /Nosaukums M/ (citas ES dalībvalsts persona,) vārdā noformētajiem rēķiniem, VID pamatoti veica arī minētā darījumu partnera spēju sniegt celtniecības pakalpojumus. Tomēr turpmāk uzskaitītie fakti liecina, ka arī šis SIA /Nosaukums F/ piesaistītais apakšuzņēmums /Nosaukums M/ nav varējis sniegt celtniecības pakalpojumus LU P.Stradiņa medicīnas koledžas mācību ēkas.

Saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju /Nosaukums M/ 2011.gada decembrī darba ņēmējus VID nav deklarējusi, Latvijā nav reģistrēta saimnieciskās darbības vieta, uzņēmējdarbības veids ir automobiļu rezerves daļu un piederumu vairumtirdzniecība, /Nosaukums M/ nav reģistrēta Būvkomersantu reģistrā. Tāpat VID konstatējis, ka /Nosaukums M/ deklarētā darījuma partnera SIA /Nosaukums N/ amatpersona ir Tadžikistānas Republikas pilsonis /pers. BB/ (pilnvaru termiņš no 2011.gada 31.oktobra līdz 2012.gada 19.februārim), kuram atbilstoši Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegtajai informācijai nav izsniegta darba un uzturēšanās atļauja, kā arī nav konstatēts, ka minētā persona būtu šķērsojusi Latvijas Republikas robežu.

VID konstatētie fakti nepārprotami pierāda, ka /Nosaukums M/ nevarēja sniegt attiecīgos celtniecības darbus. Līdz ar to arī SIA /Nosaukums F/ nav identificējama kā pakalpojumu sniedzēja, jo saskaņā ar tās darba ņēmēju paskaidroto ar celtniecības darbu veikšanu nenodarbojās. Līdz ar to SIA „/nosaukums A/" nevarēja norādītos pakalpojumus saņemt no SIA /Nosaukums F/. Tādējādi secināms, ka dokumenti, kas noformēti starp pieteicēju,

SIA /Nosaukums F/ un /Nosaukums M/, satur nepatiesu informāciju.

Savukārt apstāklis, ka SIA /Nosaukums F/ grāmatvede /pers. K/ ir arī augstāk par fiktīviem atzīto pieteicējas darījumu partneru – SIA /Nosaukums C/ un SIA /Nosaukums B/ – grāmatvede, liecina par pieteicējas un minēto uzņēmumu savstarpējo saistību un apzinātu fiktīvas darījumu ķēdes noformēšanu.

[16] Tiesa vērtē pieteicējas deklarētos darījumus ar SIA /Nosaukums D/.

Darījumu ar SIA /Nosaukums D/ apliecināšanai iesniegtas sabiedrības vārdā 2011.gada novembrī, decembrī izrakstītās pavadzīmes (4 gab.) (*lietas 2.sējuma 137.lapa, 139.lapa, 141.lapa, 144.lapa*) par celtniecības preču piegādi (kopā darījumu vērtība 9420,88 Ls, PVN 2072,59 Ls).

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus un VID konstatētos faktus, tiesa secina, ka VID pamatoti ir apšaubījis pieteicējas darījumu partnera SIA /Nosaukums D/ spēju piegādāt celtniecības preces, savukārt pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas atspēkotu VID izdarītos secinājumus.

[16.1] Saskaņā ar VID konstatēto SIA /Nosaukums D/ valdes loceklis no 2011.gada 11.novembra līdz 2011.gada 21.decembrim bija /pers. BC/. 2013.gada 3.oktobra iesniegumā VID /pers. BC/ norāda, ka detalizēti neatceras darījumu saturu ar SIA „/nosaukums A/" *(lietas 3.sējuma 103.lapa).* Līdz ar to SIA /Nosaukums D/ amatpersona /pers. BC/ nespēj apstiprināt darījumus un sniegt detalizētu informāciju par darījumu faktiskajiem apstākļiem.

[16.2] Atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA /Nosaukums D/ deklarētais uzņēmējdarbības veids ir citi izdevējdarbības veidi, kas tātad neatbilst preču pavadzīmēs norādītajai preču (celtniecības materiāli) piegādei. Minētais fakts kopsakarā ar to, ka SIA /Nosaukums D/ amatpersona nespēj apstiprināt darījumus ar pieteicēju, rada pamatotas šaubas par darījuma faktisko esamību.

[16.3] Atbilstoši Nordea bankas sniegtajai informācijai paraksta tiesības rīkoties ar uz SIA /Nosaukums D/ vārda bankā atvērto kontu ir tās amatpersonai /pers. BC/ un /pers. L/ *(lietas 3.sējuma 108.lapa).* Kā konstatējams no bankas iesniegtajiem pārskatiem, 2011.gada 30.novembrī SIA „/nosaukums A/" veikusi ieskaitu kontā 9909 Ls apmērā, un tajā pašā datumā /pers. L/ 9000 Ls no SIA /Nosaukums D/ konta izņēmis.

Lai arī minētais fakts varētu liecināt, ka SIA „/nosaukums A/" veikusi samaksu par kādu saņemtu pakalpojumu, bez uzmanības nav atstājams fakts, ka ir konstatējama /pers. L/ saistība ar SIA „/nosaukums A/" – /pers. L/ ir SIA „/nosaukums A/" autovadītāja /pers. O/ brālis.

[16.4] Gan pers. BE/, gan /pers. O/ tiesā tika nopratināti kā liecinieki *(lietas 4.sējuma 43. – 46.lapa).* /pers. L/ liecināja, ka viņš uz pilnvaras pamata SIA /Nosaukums D/ veicis saimniecisko darbību, nodarbojies ar būvniecību un materiālu pārdošanu. Kā darījumu partneri nosauca arī pieteicēju. No minētā secināms, ka, ja SIA /Nosaukums D/ darījumos ar pieteicēju pārstāvēja SIA /Nosaukums D/ pilnvarotā persona, tad pieteicējai bija jāzina par attiecīgo pilnvarojumu un šai pilnvarai bija jābūt pieteicējas rīcībā. Pretējā gadījumā pieteicējai nebūtu iespējams pārliecināties par tās darījuma partnera SIA /Nosaukums D/ amatpersonas gribu īstenot darījumu. Tomēr lietas materiālos šādas pilnvaras nav. Arī liecinieks /pers. L/ pilnvaru uzrādīt nevarēja. Tādējādi viņa liecinātais par tiesībām vest SIA /Nosaukums D/ saimniecisko darbību un faktiski veiktajiem darījumiem SIA /Nosaukums D/ vārdā ir apšaubāms.

[16.5] Arī turpmākais /pers. L/ liecību saturs norāda, ka SIA /Nosaukums D/ saimnieciskā darbība /pers. L/ vadībā ir bijusi formāla. Proti, /pers. L/ sniegtais faktu izklāsts bija vispārīgs. Viņš nespēja paskaidrot, kādus pienākumus uzņēmumā veica tā amatpersona /pers. BC/, nespēja paskaidrot, kur celtniecības materiāli tika iepirkti, no kādiem darījumu partneriem, ar kādiem transportlīdzekļiem celtniecības materiāli piegādāti pasūtītājam, nespēja nosaukt personu, kas kārtojusi grāmatvedības dokumentus. Apšaubāms ir arī /pers. L/ liecinātais, ka transporta pakalpojumi tika nodrošināti bez maksas. Savukārt /pers. L/ liecinātais, ka viņš ar SIA „/nosaukums A/" amatpersonu /pers. E/ ir pazīstams jau kopš 1999.gada, norāda uz uzņēmumu SIA /Nosaukums D/ un SIA „/nosaukums A/" saistību.

[16.6] Tā kā ne SIA /Nosaukums D/ amatpersona /pers. BC/, ne /pers. L/ nav spējuši identificēt nevienu darījumu partneri, no kura iegādāti tālāk realizētie celtniecības materiāli, VID pamatoti vērtējis pieteicējas deklarēto darījumu partneru iespējas piegādāt rēķinos norādīto preci.

Atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA /Nosaukums D/ PVN deklarācijas par 2011.gada 1.pusgadu priekšnodoklī deklarēti darījumi zem 1000 Ls, par 2011.gada 2.pusgadu preču iegāde nav deklarēta (priekšnodokļa vērtība 0 Ls), deklarēta piegāde SIA „/nosaukums A/". No minētā izriet, ka SIA /Nosaukums D/ rīcībā nemaz nebija preču, ko pārdot pieteicējai. Līdz ar to secināms, ka pieteicēja grāmatvedības reģistros iegrāmatojusi SIA /Nosaukums D/ vārdā par neesošiem darījumiem noformētus rēķinus, un iegūtie pierādījumi liecina, ka starp visām minētajām sabiedrībām faktiski bijusi tikai dokumentu un naudas plūsma.

Savukārt pieteicējas autovadītājs /pers. O/ tiesas sēdē liecināja, ka uz SIA „/nosaukums A/" celtniecības objektiem vedis celtniecības materiālus, ko iegādājis veikalos. Veikalus izvēlējies pēc saviem ieskatiem, jo zinājis, kur var lētāk iegādāt attiecīgās preces. Celtniecības materiālus iegādājies pēc SIA „/nosaukums A/" norādēm, materiālus atdevis SIA „/nosaukums A/" darbu vadītājam *(lietas 4.sējuma 43. – 44.lapa).* Minēta liecība tiesas ieskatā pierāda, ka gan darbus strīdus objektos, gan celtniecības preču iegādi pieteicēja veikusi saviem spēkiem.

[17] Tiesa vērtē pieteicējas deklarētos darījumus ar SIA /Nosaukums G/.

Darījumu ar SIA /Nosaukums G/ apliecināšanai iesniegtas sabiedrības vārdā 2013.gada janvārī, martā un aprīlī izrakstītās pavadzīmes (18 gab.) (*lietas 2.sējuma 149., 151. – 153.lapa, 156.lapa, 158. – 159.lapa, 162. – 163.lapa, 165. – 166.lapa, 169. – 170.lapa, 172. – 174.lapa, 177.lapa, 179. – 181.lapa*) par celtniecības preču piegādi (kopā darījumu vērtība 33 589,06 Ls, PVN 7053,69 Ls).

Tiesa konstatē, ka VID pamatoti apšaubījis arī pieteicējas un SIA /Nosaukums G/ darījumu faktisko esamību.

[17.1] VID Nodokļu kontroles pārvalde 2013.gada 27.septembrī nosūtīja vēstuli (Nr.23.7/76649) SIA /Nosaukums G/ bijušajai amatpersonai /pers. S/ (pilnvaru termiņš no 2012.gada 11.septembra līdz 2013.gada 12.augustam) ar lūgumu sniegt paskaidrojumu par SIA /Nosaukums G/ darījumiem ar SIA „/nosaukums A/" 2013.gada janvārī – aprīlī. /pers. S/ VID uzaicinājumu atstāja bez ievērības un paskaidrojumu nesniedza.

Arī pēc vairākkārtīgiem tiesas aicinājumiem sniegt liecības tiesā /pers. S/ neieradās. Tiesas ieskatā šāda rīcība liecina par to, ka viņš nespēj sniegt detalizētu informāciju par darījumu faktiskajiem apstākļiem, vai nevēlas liecināt par veidu, kā tika noformēti darījumi starp pieteicēju un SIA /Nosaukums G/.

[17.2] Atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA /Nosaukums G/ deklarētais uzņēmējdarbības veids ir automobiļu un citu vieglo transportlīdzekļu pārdošana. Tātad deklarētais saimnieciskās darbības veids neatbilst strīdus darījumos norādītajai preču (celtniecības materiāli) piegādei.

[17.3] 2013.gada janvārī – aprīlī kā darba ņēmējs deklarēta tikai uzņēmuma amatpersona, neaprēķinot darba algu. Līdz ar to apstāklis, ka deklarēta tikai viena amatpersona, kurai cita starpā netiek maksāta alga, liecina, ka uzņēmumā nebija darbaspēka attiecīgo darījumu nodrošināšanai.

[17.4] VID ir vērtējis arī SIA /Nosaukums G/ spēju iegādāties celtniecības preces, ko tālāk pārdot pieteicējai, kā rezultātā konstatēta pieteicējas un SIA /Nosaukums G/ deklarētā darījuma partnera nepārprotama saistība. Proti, VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums G/ PVN deklarācijās par 2013.gada janvāri – aprīli kā iespējamo darījumu partneri deklarēja un priekšnodokļa atskaitījumus veica saskaņā ar SIA /Nosaukums O/ vārdā noformētajiem rēķiniem. Atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA /Nosaukums O/ valdes loceklis bija /pers. L/ – SIA „/nosaukums A/" autovadītāja /pers. O/ brālis, kura darbību un liecību atbilstību faktiskajiem apstākļiem tiesa ir vērtējusi šā sprieduma [16] punktā.

Vienlaikus konstatēts, ka SIA /Nosaukums O/ PVN deklarācijās par 2013.gada janvāri – aprīli preču iegādi nav deklarējusi (priekšnodokļa

vērtība 0 Ls), deklarēta piegāde SIA /Nosaukums G/. No minētā izriet, ka SIA /Nosaukums G/ nav iegādājusies preces no SIA /Nosaukums O/, attiecīgi tās rīcībā nevarēja būt preces, ko pārdot pieteicējai.

Līdz ar to secināms, ka pieteicēja grāmatvedības reģistros iegrāmatojusi SIA /Nosaukums G/ vārdā par neesošiem darījumiem noformētus rēķinus, un iegūtie pierādījumi liecina, ka starp visām minētajām sabiedrībām faktiski bijusi tikai dokumentu un naudas plūsma. Kā jau norādīts šā sprieduma [16] punktā, SIA „/nosaukums A/" autovadītāja /pers. O/ liecība tiesas sēdē pierāda, ka gan darbus strīdus objektos, gan celtniecības preču iegādi pieteicēja veikusi saviem spēkiem.

[18] Eiropas Savienības Tiesa ir norādījusi, ka tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu saglabājas tikai tad, ja nepastāv krāpnieciska vai ļaunprātīga rīcība. Sestā direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka tā iestājas pret nodokļa maksātāja tiesībām atskaitīt priekšnodokli, ja darījumi, kas piešķir šādas tiesības, ir uzskatāmi par ļaunprātīgu rīcību.

No Eiropas Savienības Tiesas 2006.gada 21.februāra sprieduma lietā C-55/02 izriet, ka lietas dalībnieki nevar pamatoties uz Savienības tiesību normām krāpnieciskā vai ļaunprātīgā nolūkā *(sk. Eiropas Savienības Tiesas 2006.gada 21.februāra sprieduma lietā Nr.C-255/02 par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tiesvedībā Halifax plc, Leeds Permanent Development Services Ltd., County Wide Property Investments Ltd. pret Commissioners of Customs & Excise, 68.punkts)*. Kopienas tiesiskā regulējuma piemērošana nav paplašināma tiktāl, lai iekļautu uzņēmēju ļaunprātīgu rīcību, t.i., darījumus, kas netiek veikti parastu komercdarījumu ietvaros, bet gan tikai, lai ļaunprātīgi baudītu Kopienas tiesību sniegtās priekšrocības *(69.punkts)*. Šis ļaunprātīgās rīcības aizlieguma princips ir piemērojams arī PVN jomā *(70.punkts)*.

Ja nodokļu administrācija konstatē, ka atskaitīšanas tiesības ir izlietotas, krāpjoties, tai ir tiesības ar atpakaļejošu spēku pieprasīt atskaitīto summu samaksāšanu *(sk. 1985.gada 14.februāra spriedumu lietā C-268/83 Rompelman, Recueil, 655.lpp., 24.punkts; 1996.gada 29.februāra spriedumu lietā C 110/94 INZO, Recueil, I 857.lpp., 24.punkts)*, un valsts tiesai ir jāaizliedz izmantot tiesības uz nodokļa atskaitīšanu, ja uz objektīvu pierādījumu pamata tiek atzīts, ka šīs tiesības tikušas izmantotas, krāpjoties *(sk. 2005.gada 3.marta spriedumu lietā C-32/03 Fini H, 34.punkts)*.

Tāpat Eiropas Savienības tiesa ir norādījusi, ka nodokļa rēķina saņēmējam nevar tikt atteiktas priekšnodoklī samaksātā PVN atskaitīšanas tiesības, pamatojoties uz to, ka, ņemot vērā šī rēķina izsniedzēja īstenoto krāpšanu vai pieļautās nelikumības, ar šo rēķinu saistītais darījums ir uzskatāms par tādu, kurš faktiski nav noticis, ja vien netiek pierādīts, ņemot vērā objektīvus pierādījumus un nepieprasot minētā nodokļu rēķina saņēmējam veikt pārbaudi, kura tam nav jāveic, ka šis saņēmējs zināja vai viņam bija jāzina, ka minētais darījums ir iesaistīts krāpšanā PVN jomā *(sk. Eiropas Savienības tiesas 2013.gada 28.februāra sprieduma lietā Nr.C-563/11 Forvards V 44.punktu)*.

Lietā konstatētie apstākļi liecina, ka SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums G/ starpā ir noslēgta vienošanās, kas atklātībai nav darīta zināma, un šīs sabiedrības veic saskaņotu darbību, lai samazinātu nodokļus. Lietā ir pierādīts, ka uzņēmumu SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums G/ rekvizīti izmantoti neesošu darījumu noformēšanā. Turklāt lietā konstatētie faktiskie apstākļi, vērtējot tos kopsakarā, nerada šaubas par noformēto darījumu mākslīgo un simulatīvo raksturu.

Tātad ir pamats uzskatīt, ka pieteicēja zināja, ka, noformējot dokumentus par faktiski nenotikušu darbību, sabiedrība ir piedalījusies ar PVN krāpšanos saistītā darbībā. Kā būtiska norāde, ka pieteicēja zināja, ka ir iesaistīta nodokļu izkrāpšanas shēmā, ir apstāklis, ka faktiskais pakalpojumu sniedzējs nav identificējams arī pēc visu darījumu ķēdē iesaistīto deklarēto darījumu partneru saimnieciskās darbības izvērtējuma, kā arī šo fiktīvo darījumu ķēdi sasaista vienas un tās pašas personas – /pers. K/ un /pers. L/.

Līdz ar to VID pamatoti saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1. un 7.punktu pieteicējai samazināja no budžeta atmaksājamo PVN par 14 896,53 Ls un papildu nomaksai budžetā aprēķināja PVN 41 419,58 Ls apmērā.

[19] Kā norādījusi Augstākā tiesa, gan uzņēmumu ienākuma nodokļa, gan pievienotās vērtības nodokļa aprēķinā tiek ņemti vērā vieni un tie paši attaisnojuma dokumenti (darījumu apliecinošie rēķini), uz abiem vienādi attiecas likuma „Par grāmatvedību" normas, arī 2.pants par patiesas informācijas atspoguļošanu grāmatvedībā un 7.panta pirmā daļa par ierakstu izdarīšanu grāmatvedības reģistros tikai saskaņā ar attaisnojuma dokumentiem. Abos gadījumos būtiska nozīme ir tam, vai persona darījuma rezultātā ir saņēmusi preces (pakalpojumus), ko tā izmantojusi savas saimnieciskās darbības nodrošināšanā. Nodokļu sistēmas sekmīgā funkcionēšanā un krāpniecības novēršanā nav pamata attiecībā uz katru nodokli par vieniem un tiem pašiem darījumiem piemērot atšķirīgus kritērijus, ja vien tam nav no nodokļa būtības izrietošs objektīvs pamats *(sk. Augstākās tiesas 2013.gada 12.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-21/2013 19.punktu)*.

Tā kā auditā tika gūts apstiprinājums SIA „/nosaukums A/" deklarēto darījumu ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums G/ neesībai, VID Nodokļu kontroles pārvalde pamatoti saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.pantu, Gada pārskatu likuma 22.panta pirmo daļu samazināja SIA „/nosaukums A/" 2011.gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītās izmaksas par 223 920 Ls, palielināja sabiedrības deklarēto apliekamo ienākumu un aprēķināja UIN Lēmumā norādītajā apmērā.

[20] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta otrā daļa noteic, ka par nodokļu revīzijā (auditā) konstatēto nodokļu pārkāpumu, kura rezultātā ir palielināts no budžeta atmaksājamā nodokļa apmērs, nodokļu administrācija nodokļu maksātājam samazina nepamatoti palielināto no budžeta atmaksājamā nodokļa apmēru un uzliek soda naudu.

Minētā likuma 32.panta piektajā daļā noteikts, ka par šā panta pirmajā daļā minēto nodokļu pārkāpumu, ja budžetā iemaksājamā nodokļa samazinājums pārsniedz 15 procentus no deklarējamās nodokļa summas, vai par šā panta otrajā daļā minēto nodokļu pārkāpumu, ja no budžeta atmaksājamā nodokļa palielinājums pārsniedz 15 procentus no deklarētās pārmaksātās nodokļa summas, soda naudu uzliek 30 procentu apmērā no nedeklarētā budžetā iemaksājamā nodokļa apmēra vai no nepamatoti palielinātā no budžeta atmaksājamā nodokļa apmēra.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrā daļa noteic, ka par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri.

Tā kā VID pamatoti pieteicējai aprēķinājis PVN un UIN, tad, pamatojoties uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otro daļu, 32.panta otro un piekto daļu, pamatoti pieteicējai aprēķināta PVN nokavējuma nauda, soda nauda un UIN nokavējuma nauda un soda nauda Lēmumā norādītajā apmērā. Tiesa kļūdas VID veiktajos aprēķinos nekonstatē.

[21] Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka Lēmums ir tiesisks, bet pieteicējas pieteikums noraidāms.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nolēma

noraidīt SIA „/nosaukums A/" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 15.augusta lēmuma Nr.22.8/L-20448 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese L.Hāzenfuse